

FISKERI

Oljepris: Store deler av verden raser mot de økte oljeprisene. Opptøyer i England, Frankrike og Spania er bare begynnelsen. Forleden vedtok et stort flertall i Representantens hus at man skal kunne saksøke OPEC for prissamarbeid.

Ny lodde-diskusjon avvist

LODDEFISKE Myndighetene vil ikke endre praksis

På årsmøtet til Norges Silde-salgslag var det stor stemning for å få ei ny loddeforvaltning, men myndighetene er ikke interessert i å endre på noe.

Ketil Falch
Haugesund

Havforsker Sigurd Tjelmeland ble dagens mann på møtet tors-

dag, fordi han etterlyste samtaler mellom fiskere, forskere og forvaltere med tanke på å komme fram til et nytt lodderegime. Det var nye toner som forsamlingen likte å høre. Resten av møtet frambrakte lite nytt.

Statssekretær Vidar Ulriksen i Fiskeri- og kystdepartementet dunket fast at forvaltningen skal være som før. Det skal iallfall mye til før norske myndigheter blir innstilt på å endre dagens forvaltningsregel, blant annet fordi også

Sigurd Tjelmeland

Personlig vil jeg bli litt overrasket hvis det ikke blir noe loddefiske neste år.

Sigurd Tjelmeland,
Havforsker
Havforskningsinstituttet

Russland må involveres i slike vurderinger.

Havforskningsinstituttet vil gjerne foreta ei evaluering av dagens forvaltningsregel, og har forespurt departementet om hvorvidt det er interesse for et slikt arbeid.

Statssekretæren ga ei gan-

ske klar tilbakemelding i møtet: Departementet vil ikke motsette seg et slikt arbeid, men understreker at det ikke må gå nevneverdig ut over andre oppgaver. Samtidig vet departementsledelsen at ei evaluering av lodderegimet vil være en stor oppgave som krever tid og ressurser, også på russisk side. Det vil også måtte foregå drøftinger i den norsk-russiske fiskerikomiteen.

Ingen gambling

– Det er ikke noe forhandlings-tema å skulle ta sjanser med loddebestanden, selv om vi har et konsummarked å pleie. Derfor er det ikke relevant å evaluere modellen for å sikre et kon-

sumfiske for å tilfredsstille deler av næring. Med dagens kunnskap er det ikke rom for gambling med lodda, gjorde Ulriksen klart.

Føler seg snytt

– Men dere gambler med seismikken utenfor Lofoten og Vesterålen, bemerket daglig leder Harald Østensjø i Sør-Norges Trålerlag seinere i møtet.

Pelagiske fiskebåtredere føler seg nærmest snytt for et loddefiske to vintre på rad på grunn av en forvaltningsregel de ikke liker, men Sigurd Tjelmeland skapte litt optimisme ved nærmest å annonsere loddefiske kommende vinter.

– Personlig vil jeg bli litt over-

Rekefisk: Norges Råfisklag har omsatt nesten 10.000 tonn reke per 5. juni. Gjennomsnittsprisen er 12,11 kroner. Det er en klar svekkelse fra samme tid i fjor. Da var gjennomsnittsprisen 13,38 kroner kiloet.

Matjes: Sildelagets markedspris har i år gått til Arjen Kraaijeveld for hans markedsføring av matjessild. Kraaijeveld som er født i Nederland, er en utrettelig entusiast for å bre ut dette produktet i Norge.

SNYTT: Pelagiske fiskebåtrekere føler seg nærmest snytt for et loddefiske to vintrer på rad på grunn av en forvaltningsregel de ikke liker, men havforskerne er ikke mye positiv til nytt loddefiske. ILLUSTRASJONSFOTO: GUNNAR BLØNDAL

Gullvik ble skremt

Vesteråls-fiskeren Håkon Gullvik foreslo på årsmøtet til Sildesalgslaget at det blir tatt ut en liten mengde konsumlodde hvert år, til beste for Finnmark.

– Da kan lodda bli ført til plasser i Øst-Finnmark hvor det er en sjanse for at den kan bli produsert. Hvis vi kun skal ta ut lodde i topp-år, vil den bli ført til eksisterende pelagiske konsumanlegg i Troms og lenger sør i Nordland.

Gullvik driver fiske i Øst-Finnmark store deler av året, og sa at han da får se virkningene av den rødgrønne fiskeripolitikken i praksis. Det ser

Håkon Gullvik

ganske skremmende ut, ifølge ham selv.

– Det fins to aktive fiskeprodusenter igjen fra Mehamn og østover. Det fins noen flere kjøpere, men de sender bare fisken av gårde på trailer. I mange av de gamle fiskerisamfunnene går det bare nedover. Kanskje bor det folk i halvparten av husene. Resten står til nedfalls.

Gullvik mener at et årlig loddefiske i mindre omfang kan bli et pluss for noen av de mindre kystsamfunnene i Øst-Finnmark, og kanskje vil det da bli mer enn to fiskeprodusenter.

– Tar vi ut et lite kvantum til konsumfiske, kan vi få rustet opp noen gamle anlegg. Kanskje vil flere kjøpere etablere seg, sa Håkon Gullvik.

– Torsken vi lever av

Det ble så mye lodde-snakk på Sildesalgslagets årsmøte torsdag at styreleder Robert Hansen i Norges Råfisklag fant grunn til å minne om at det er torsken fiskeribefolkninga i Nord-Norge lever av.

Til en opprømt Lodve Gjendemsjø som hadde sett mye lodde i havområdene rundt

Robert Hansen

Loppa siste vinter, repliserte Hansen at Gjendemsjø sikkert også må ha sett mye torsk. Hansen sa det er helt avgjørende for nordnorske fiskere å føle sikkerhet for at det er nok av lodde som mat til torsken.

Også Kåre Ludvigsen fra Sommarøy betonte sterkt dette forholdet, selv om han som nestleder i Norges Sildesalgslag av hele sitt hjerte måtte ønske at det kommende vinter blir muligheter for å avvikle et loddefiske.

FAKTA: LODDEFISKE

■ Lodda er en nøkkelbestand i Barentshavet, fordi den blant annet er torskens favorittføde.

■ Det er mindre klar sammenheng nå mellom lodde-utbredelse og torskens individuelle vekst. Forskerne vet ikke hvorfor. De prøver alltid å beregne hvor mye torsken skal ete.

■ Forvaltningsregelen for lodde sier at det ikke skal skje noe uttak hvis det er maks fem prosent sannsynlighet for at gytebestanden kommer under 200.000 tonn.

■ Havforskerne har ingen gode svar på de grensene som er satt.

■ Lodde-estimatene er basert på forskningstokt på høsten, rundt et halvt år før et fiske er aktuelt.

■ Usikkerheten rundt loddeestimatene er så stor at regelen for sannsynlighetsavvik får større betydning enn det såkalte midt-estimatet, den gytemengden forskerne tror mest på.

■ Selv om midt-estimatet er 500.000 tonn, kan usikkerheten være så stor at det ikke blir noe fiske.

■ En slik forvaltningspraksis blir naturlig nok lite formålstjenlig i forhold til å betjene et marked for konsumlodde.

Risikerer store tap

Styreleder Inge Halstensen i Fiskebåtrederne Forbund hevder at myndighetene ikke vil ha noe loddefiske neste år heller.

Han sa på Sildesalgslagets årsmøte at næringa nok en vinter risikerer å tape ei bruttoinntekt på rundt 500 millioner kroner, selv om forskerne anbefaler fiske. Det vil være historisk, men er mulig, mente Halstensen, siden lodda etter hans oppfatning er en politisk fisk.

– Og fiskeriministeren er fra Vestertana. Hun har sikkert en helt annen interesse i denne fisken enn hva vi har. Hun har også en statssekretær fra Vestlandet. Han ønsker å holde lodda unna fiske. Han er sikkert en lojal og fin fyr.

Inge Halstensen

Vil ikke forvalte med EU

Fiskeridirektør Peter Gullestad mener at tanken om ei felles tobisforvaltning i Nordsjøen mellom Norge og EU er en helt feil strategi.

Gullestad mener det er dokumentert såpass store lokale variasjoner i bestandsutviklinga for tobis i ulike deler av Nordsjøen at det har liten hensikt å slå pjalten sammen med EU. Ei fellesforvaltning er derimot det store ønsket til medlemmene i Sør-Norges Trålerlag, og tobis-fiskerne på årsmøtet til Norges Sildesalgslag reagerte med bestyrtelse på Gullestads utsagn.

Reagerer

Styreleder Valter Rasmussen i Sør-Norges Trålerlag sier til Fiskeribladet Fiskaren at han synes det er sterkt av Gullestad å komme med et slikt utsagn som fiskeridirektør.

I dag er situasjonen at Norge krever 32 prosent av all tobis i Nordsjøen, mens EU mener å ha krav på 90 prosent av bestanden. I år stanset imidlertid Norge sitt fiske etter at det var tatt 82.000 tonn tobis av en kvote på 128.000 tonn.

Honnør

– Jeg vil gi honnør til Fiskeridepartementet for at de mannet seg opp til stanse tobisfisket. Det er helt klart at vi var i ferd med å fiske ned bestanden i norsk sone, hvor den er i mye dårligere forfatning enn lenger sør, sa Gullestad.

Sør-Norges Trålerlag har i årevis bedt om at Norge og EU må få til ei felles forvaltning som innebærer at norske fiskere kan fiske fritt over hele Nordsjøen, og deriblant i EU-sonen, og at EU-fartøy kan gå fritt i vår sone. Daglig leder Harald Østensjø i Sør-Norges Trålerlag mener at tobis-stoppen har ei prinsipiell side av svært alvorlig karakter.

Uten sidestykke

– La oss si at dette handlet om norsk-arktisk torsk. Kvoten var satt om høsten, og i februar oppdaget forskerne at innsiget av fisk var langt mindre enn forventet. Hvis myndighetene skulle fulgt samme prinsipp som i tilfellet med tobis-fisket, og bare stanset fisket, ville det utløst et ragnarokk som fikk departementet til å skjelve i sine grunnvoller.

– Denne historien savner sidestykke i norsk fiskeriforvaltning. Hadde dette gjaldt et større fiskeri med flere aktører, kunne ikke myndighetene ha gått fram på denne måten, mente Harald Østensjø.

Sjarkfiasko for Ervik

RESULTAT: Å drive en sjark, er ikke som å drive med autoline. Det fikk Ervik Havfiske oppleve i fjor. Ervik-konsernet, som er størst i Norge på å drive med autoline, fikk et forferdelig år med sjarken «Nordic Prince». Den fisket for 1,2 millioner kroner, men regnskapsmessig gikk det ikke særlig godt. Selskapet tapte en million kroner på driften og leverte et resultat før skatt som var negativt med 1,2 millioner kroner. Sjarken er solgt, men er erstattet med båten «Viking», ifølge regnskapet. Ervik Havfiske eier 51 prosent av Nordic Prince AS. Stig Tore Ervik eier 25 prosent og Magne Berntsen eier 24 prosent.

Etablerer en ny skattejukstelefon

FISKEKRIM: Skatt nord har opprette tips-telefon for svart arbeid i Nord-Norge. I en pressemelding heter det at de innehar blant annet nasjonalt ansvar for Skatteetatens innsats mot fiskerinæringen og er derfor interessert i fiskeritips fra hele landet, i tillegg til alle store og små tips om forhold fra hele næringslivet i Nord-Norge. Ifølge en undersøkelse utført høsten 2006 om privates kjøp av svart arbeid, svarte halvparten av befolkningen over 18 år at de vet om bekjente som har kjøpt svart arbeid de siste to årene. Undersøkelsen tyder på at en stor del av befolkningen sitter på opplysninger som Skatteetaten ønsker seg, skriver de i en pressemelding.

Brukbart i 2007

RESULTAT: Sunnmøre Fiskeindustri fikk et overskudd før skatt 917.000 kroner etter å ha omsatt for 17,7 millioner kroner, viser 2007-regnskapet.

Dette er mer enn en fordobling i forhold til 2006. Driftsresultatet var på 1,4 millioner kroner, 300.000 kroner bedre enn i 2006.

Bolgafisk tjente litt

RESULTAT: Eierne av 21,7 meter lange «Unstad Junior» tjente så vidt penger i 2007. Det viser regnskapet. «Unstad Junior» fra Sennesvik på Vestvågøya fisket i fjor 2,8 millioner kroner og tjente drøyt 600.000 kroner på driften.

Finanskostnaden spiste opp det meste av overskuddet slik at resultat før skatt endte på 213.000 kroner.

Bolgafisk AS eier «Unstad Junior». Kai Ewald Unstad eier Bolgafisk AS. «Unstad Junior» kan i år fiske 91 tonn hyse, 95 tonn sei og 123 tonn torsk. Fiskeridirektoratets fiskebåttbase viser at båten har fisket 38 tonn hyse, 24 tonn sei og 119 tonn torsk til nå.

ses

rasket hvis det ikke blir noe loddefiske neste år, sa Tjelmeland. Det var ei setning mange tok til seg, og Tjelmeland ble populær på sin invitasjon til ny høgtenkning og debatt om hva vi skal gjøre med lodda. Han ville ha næringa med på råd.

Fiskeridirektør Peter Gullestad vil derimot sette pris på at vi ikke får noen ny debatt om å endre loddeforvaltninga. Han sa på møtet at han ikke så noe grunnlag for en ny dyptgående diskusjon. Tvert imot så han en stor verdi i den enigheten vi har med Russland i dette spørsmålet.